

Informatienota raad

Zaaknummer: Z-20-093893
Nummer: DOC-21-402776
Datum: 10-6-2021
Steller: College
Onderwerp: Voortgang initiatiefvoorstel nota en amendement bestuurskracht Medemblik

Ter informatie

Kennis nemen van:

Voortgang initiatiefvoorstel nota en amendement bestuurskracht Medemblik

Aanleiding

Tijdens de raadsvergadering van 15 april 2021 zijn een aantal vragen gesteld door leden van uw raad over de stand van zaken van het initiatiefvoorstel bestuurskracht van de raadsleden Beuker en Nijssingh, uit september 2020. Met deze informatienota brengt het college u op de hoogte van de stappen die zijn genomen en de voorgenomen aanpak om invulling te geven aan het initiatief van uw raad en het amendement dat daarbij is aangenomen. Gekozen is voor een degelijke voorbereiding bij het vinden van de juiste partijen en benodigde ambtelijke ondersteuning.

Kernboodschap

De raad heeft het college, via het initiatiefvoorstel en het amendement, de opdracht gegeven om:

1. Een werkgroep op te richten, bestaande uit de portefeuillehouder, raads- en commissieleden, ambtelijke ondersteuning en externe expertise, die op basis van discussies over kerntaken en over regionale samenwerking (mogelijk a.d.h.v. een 'heidag'), een heldere toekomstvisie ontwikkelt;
2. Onderzoek te doen naar de kansen en bedreigingen (sterkte-zwakte-analyse) om in de toekomst een bestuurskrachtige gemeente te blijven, die voldoet aan de verwachtingen van onze inwoners en aan de wettelijke taken. De centrale vraag is welke eisen de maatschappelijke ontwikkelingen stellen aan de bestuurskracht van de gemeente en hoe de gemeente daar op langere termijn aan kan voldoen;
3. Op basis van de eerste twee punten voorstellen te doen tot versterking van de raad, het college en de organisatie, waarbij met open blik naar de toekomst wordt gekeken en de belangen voor onze inwoners voorop staan.

Consequenties

1. Hoewel het amendement oproept tot het instellen van een werkgroep van de raad, aangevuld met portefeuillehouder en ambtelijke of externe ondersteuning wil het college dit niet in de aanpak meenemen. Dit traject is van de raad als geheel. Het invoeren van een werkgroep draagt bij aan het verleggen van het eigenaarschap naar een kleiner deel van de raad. Tijdens de aanpak zetten we raad, college en (een afvaardiging van de) ambtelijke organisatie bij elkaar, indien nodig en met een concreet doel.
2. Tijdens de behandeling van dit initiatiefvoorstel in de raad bleek dat de raad niet unaniem overtuigd

dat een investering in tijd, geld en capaciteit de moeite waard gaat zijn. Om toch de hele raad aangehaakt te houden, moet recht gedaan worden aan het (onzes inziens) terechte minderheidsstandpunt dat lange trajecten met dure bureaus en lijvige rapporten niet per se bijdragen aan het vergroten van de bestuurskracht. Vandaar dat het college een aanpak voorstelt om telkens een stap te zetten die op dat moment nodig is en een helder doel dient, in plaats van een langdurig traject uit te rollen dat het risico loopt een doel op zich te worden.

3. Het onderzoeken van de bestuurskracht gaat over het hier en nu, en over het oordeel over het eigen functioneren als raad, college en organisatie. Een zelfreflectie: zijn wij klaar om ontwikkelingen in de (nabije) toekomst het hoofd te bieden? Dit proces en alle stappen die we daarin voorstellen te zetten, hebben, als het goed is, nut in zichzelf. Het college is geen voorstander van het opstellen van dikke rapporten die geen aansluiting bieden bij onze realiteit. Als het proces nuttige inzichten oplevert, dan zijn wij ervan overtuigd dat raad, college en organisatie daar ook iets mee gaan doen. De uitvoeringskosten die gepaard gaan met dit amendement zijn in de huidige lenenota opgenomen.

Communicatie

Om het plan van aanpak, zoals hierover beschreven, als college, raad en organisatie gezamenlijk op te pakken en uit te voeren is goede interne communicatie nodig. De communicatieaanpak is een onderdeel van de opzet van deze meting. Hierbij zal rekening gehouden worden met eventuele andere trajecten waarbij inwoners van Medemblik gevraagd wordt hun medewerking te verlenen.

Vervolg

De discussies in commissie en raad gehoord hebbende (en op basis van de voorgesprekken met de Initiatiefnemers) wil het college de uitvoering van het initiatiefvoorstel en het amendement als volgt oppakken:

1. We starten met een korte bestuurskrachtmeting onder onze (actieve) inwoners, maatschappelijk veld, uw raad, het college en een deel van de organisatie. Deze quick scan bevat kwalitatieve interviews met een geselecteerd aantal mensen uit bovengenoemde doelgroepen. Hiervoor hebben we een opdracht verstrekt aan Werner Holzmann, die aangehaakt is bij vergelijkbare onderzoeken. De interviews lopen van juni tot september en de analyse moet afgerond zijn eind september 2021. U ontvangt een rapportage zodra de quick scan is afgerond. Deze rapportage geeft een beeld van de huidige staat van de bestuurskracht van Medemblik en geeft (nog) geen aanbevelingen over wat Medemblik kan doen aan de bestuurskracht.
2. Thema's (en mogelijk urgentie) die uit deze bestuurskrachtmeting komen, gebruiken we als input voor het doen van de door u voorgestelde sterkte-zwakte-analyse (SWOT). Wij stellen voor deze te doen in aparte sessies met de raad, het college en de organisatie. Het adagium hierbij is: elk gremium kijkt hierbij naar zichzelf, niet naar de anderen. En elk gremium maakt een eigen analyse van wat op hen afkomt. Om deze sessies voor te bereiden en te begeleiden hebben we Simons Van de Wiel/Het politieke bedrijf benaderd. Zij zijn ook betrokken bij een startgesprek met de initiatiefnemers, kennen de gemeente Medemblik en hebben vaker met uw raad gewerkt. Deze sessies moeten fysiek plaatsvinden. Hierbij zijn we dus afhankelijk van de versoepeling van de Corona maatregelen. We hopen deze sessies snel na de meting te kunnen inplannen.

3. Uit de drie analyses vormt zich een beeld van wat de gedeelde kansen en bedreigingen zijn en wat moet gebeuren in het vervolg ter versterking van raad, college en organisatie (punt drie van de opdracht van de raad). Dit kán een kerntakendiscussie zijn. Of een onderzoek naar regionale samenwerking. Of een toekomstvisie. Of een verkenning naar een fusie. Dat kán, maar alleen als deze zaken een oplossing zijn voor de probleemanalyse die uit de SWOT-analyse naar voren komt. Want grote thema's als kerntaken en visies moet je volgens het college alleen oppakken als het een oplossing is voor een breed geconstateerd probleem.
4. Vanuit het beeld dat gevormd is, volgt de norm van de volgende stap. Is dit een heidag met de raad? Of een gezamenlijke sessie van de raad, college en organisatie? Wie, waarover en met welk doel bij elkaar moeten komen of knopen moeten hakken, bepalen we, na consultatie van de raad, na de eerste drie stappen.
5. Het werk dat nu verzet wordt in het kader van dit initiatiefvoorstel en het tienjarig bestaan van de gemeente Medemblik, zou geen eenmalige inspanning hoeven zijn, maar een betrouwbare nulmeting opleveren waar we in de toekomst samen verder met elkaar aan kunnen werken.

Bijlagen

Geen